

Щодо водогосподарської обстановки у басейні р. Рось у вересні 2021 року

Гідрометеорологічна обстановка

Вересень 2021 року, в басейні р. Рось виявився досить холодним, завдяки домінуванню північних процесів. Опади були у вигляді дощу різної інтенсивності. Загальна кількість опадів за місяць становила 10,3 мм (30% від норми).

Найвища денна температура в вересні 2021 року склала 25-28°C. У той час як мінімальна температура вночі опускалася до 1-3°C. Середні показники температури протягом місяця становили 12,7-13,0°C, що на 1,2-1,8° нижче кліматичної норми.

На річках та водоймах басейну р. Рось спостерігалась осіння межень.

Руслові водосховища на р. Рось працювали в режимі утримання рівнів води близьких до НІР з підтриманням постійних витрат не менше ніж екологічні.

У верхній течії р. Рось – на Косівському водосховищі, рівень води коливався від 0,16 – 0,03 м нижче рівня НІР, витрати води становили 0,35 – 0,60 м³/с.

В середній течії р. Рось – на Верхньому білоцерківському водосховищі рівень води коливався від 0,07 – 0,01 м нижче рівня НІР та НІР з витратами води 1,00 – 2,00 м³/с.

У нижній течії р. Рось – на Стеблівському водосховищі рівень води коливався від 0,07 – 0,04 м нижче рівня НІР та 0,03 м вище рівня НІР з витратами води 2,75 – 3,10 м³/с.

На Корсунь-Шевченківському водосховищі рівень води коливався від 0,10 – 0,06 м нижче НІР та НІР з витратами води 2,80 м³/с.

На основних притоках р. Рось в контрольних створах витрати води становили:

- з р. Кам'янка, с. Ставище, Житомирська область – 0,08 – 0,10 м³/с;
- з р. Роставиця, с. Строків Житомирська область – 0,30 – 4,00 м³/с;
- з р. Роська с. Новоживотів, Вінницька область – 0,05 м³/с;
- з р. Росава с. Маслівка, Київська область – 0,00 – 0,01 м³/с.

У гирлі основних приток р. Рось витрати становили:

- р. Кам'янка, с. Фурси - 0,08 м³/с;
- р. Роставиця, с. Матюші – 0,40 – 1,40 м³/с;
- р. Роська с. Скибинці - 0,16 – 0,20 м³/с;
- р. Молочна с. Зрайки – 0,03 – 0,06 м³/с.

ГЕС на р. Рось та р. Роставиця: Косівська, Дибинецька, Богуславська, Щербаківська, Білоцерківська, Стеблівська, Корсунь-Шевченківська, Дулицька, Голуб'ятинська та Трубіївська працювали в режимі утримання рівня води близьким до НІР з витратами в межах притоку.

Робота водогосподарського комплексу

РОВОР річки Рось та водогосподарські організації басейну працювали в режимі повсякденної діяльності. Водогосподарська обстановка на водних об'єктах, водогосподарських системах, гідротехнічних спорудах знаходилася на контролі РОВОР річки Рось та водогосподарських організацій басейну. Виконувався збір інформації про рівні, витрати води, водогосподарську обстановку, про стан водних об'єктів, гідротехнічних споруд, виконання режимів роботи водних об'єктів, аналіз, систематизація та передача інформації. Оперативно інформувалося керівництво управління, Кризовий центр Держводагентства, БУВР середнього Дніпра.

Для забезпечення працездатності гідротехнічних споруд та з метою запобігання виникненню надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру на водосховищах, ставках, гідроспорудах, що перебувають на балансі управління виконувалися доглядові роботи, регулювання поверхневої води шлюзами та ГТС.

Аналітично-диспетчерський центр взаємодіяв з територіальними органами ДСНС, районними комісіями з надзвичайних ситуацій, райдержадміністраціями, органами місцевого самоврядування, водогосподарськими організаціями, водокористувачами, орендарями водних об'єктів.

Гідрохімічна обстановка

Відповідно до наказу Держводагентства України від 31.03.2021 р. №233 «Про впровадження Порядку здійснення державного моніторингу вод», Регіональним офісом водних ресурсів річки Рось з травня місяця 2021 року здійснюється діагностичний та операційний моніторинг хімічних пріоритетних та басейнових специфічних речовин (важкі метали, пестициди, фармацевтичні препарати та інші речовини).

У вересні 2021 р. відбір проб води здійснювався фахівцями РОВР Росі в 8 створах на території басейну. Такими створами є:

1. р. Рось, 218 км, с. Глибочка, питний водозабір м. Біла Церква;
2. р. Рось, нижче м. Біла Церква (створ Гідромету), вплив стічних вод ТОВ «Білоцерківвода»;
3. р. Рось, 118 км, питний водозабір м. Богуслав;
4. р. Рось, 102 км, с. Тепіївка, питний водозабір м. Миронівка;
5. р. Роставиця, 105 км, с. Журбинці, Козятинського р-ну Вінницької обл.;
6. р. Роська, 12 км, м. Тетіїв, Київська обл., вплив стічних вод ВУВКГ «Тетіївводоканал»;
7. р. Сквирка, 24 км, Кам'яногребельське водосховище, с. Кам'яна Гребля, Сквирський р-н, Київська обл., вплив стічних вод КП «Сквир-водоканал»;
8. р. Осична, 12 км, гідрологічний заказник місцевого значення «Осична», Осичанське водосховище, с. Осичне, Оратівського р-ну, Житомирської обл.

Фахівцями РОВР у Черкаській області у серпні 2021 р. відібрано в рамках діагностичного моніторингу на території басейну Росі проби води в 2 створах:

1. р. Рось, 64 км, м. Корсунь-Шевченківський, питний водозабір;
- р. Росава, 3 км, с. Гамарня, Канівський р-н.

Перевищення ОБУВ для рибогосподарських водойм за фізико-хімічними показниками якості води в створах питних водозаборів у вересні зафіксовано за показниками:

- **фосфати:** в 1,1 рази - на питному водозаборі м. Корсунь-Шевченківський.
- **амоній сольовий:** в 1,2 рази - на питному водозаборі м. Біла Церква; в 1,2 рази – на питному водозаборі м. Корсунь-Шевченківський.
- **нітри:** в 1,75 рази - в створі питного водозабору м. Богуслав; в 1,5 рази – на питному водозаборі м. Миронівка.
- **БСК 5 :** в 4,3 рази - на питному водозаборі м. Біла Церква; в 1,07 рази - на питному водозаборі м. Корсунь-Шевченківський.

Перевищення ОБУВ для рибогосподарських водойм за вмістом важких металів у вересні зафіксовано за показниками:

- **залізо загальне:** в 4,2 рази - на питному водозаборі м. Біла Церква; в 2,6 рази - в створі питного водозабору м. Богуслав; в 3,0 рази – на питному водозаборі м. Миронівка.
- **марганець:** в 4,0 рази - на питному водозаборі м. Біла Церква; в 1,6 рази - в створі питного водозабору м. Богуслав; в 2,4 рази – на питному водозаборі м. Миронівка.
- **ртуть та її сполуки:** в 1,1 рази - на питному водозаборі м. Біла Церква; в 2,3 рази - в створі питного водозабору м. Богуслав.

Таким чином, в межах басейну Росі у вересні 2021 р. відібрано проби води на пріоритетні та басейнові специфічні речовини в 10 створах. Результати аналізів відібраних проб надійшли від лабораторії моніторингу вод Північного регіону Міжрегіонального офісу захисних масивів Дніпровських водосховищ 20-21 жовтня 2021 р. По більшості показників отримані результати аналізу **не перевищили норматив МАС-EQS** для масивів поверхневих вод суші європейської Директиви 2013/39/EU. Незначне перевищення за вмістом **ртуті** (0,077 мкг/дм³ при нормативі менше 0,07 мкг/дм³) зафіксовано у створі питного водозабору м. Біла Церква. Перевищення за вмістом **ртуті** (0,16 мкг/дм³, тобто в 2,3 рази) також спостерігалось у створі питного водозабору м. Богуслав. У створі Гідромету нижче м. Біла Церква, де аналізується вплив стічних вод ТОВ

«Білоцерківвода», протягом вересня місяця спостерігалось перевищення нормативу за вмістом низки басейнових специфічних речовин, зокрема: **хлорпірифосу** (0,19 мкг/дм³ при нормі менше 0,1 мкг/дм³, тобто в 1,9 рази); **аклоніфену** (1,03 мкг/дм³ при нормі менше 0,12 мкг/дм³, тобто в 8,6 рази!); **атразину** (4,06 мкг/дм³ при нормі менше 2,0 мкг/дм³, тобто в 2,03 рази).

Гідрогеологічна обстановка в зоні впливу водогосподарських систем та інших водогосподарських об'єктів

Завдяки роботі гідротехнічних споруд у затверджених режимах підтримувалися задовільні гідрогеологічні умови в басейні р. Рось.

Інженерно-геологічна обстановка

Зсувів на водних об'єктах в басейні р. Рось не зафіксовано.

Підтоплення населених пунктів не зафіксовано.